

Einheit 3 - Oefeningen 21-31

Oefening 21 Over films leren spreken 10 – Herhaling 1

Bekijk de filmpjes

- 1) <https://schooltv.nl/video/wat-kijk-je-nou-hoe-is-het-verhaal-van-een-film-opgebouwd>
- 2) <https://schooltv.nl/video/wat-kijk-je-nou-hoe-gebruik-je-een-camera-als-je-een-film-maakt/>

Beantwoord de vragen. Soms zijn er meerdere antwoorden mogelijk. Vergelijk je antwoorden daarna in groepjes van twee.

1. Wordt er Vlaams of Nederlands gesproken?
 - a. Vlaams
 - b. Nederlands
2. Wat is een scenario?
 - a. Een telescopische kraan om luchtopnames te maken
 - b. Het uitgeschreven verhaal voor een film
3. Wat wordt er over een scenario gezegd?
 - a. Er staat altijd één figuur centraal: de protagonist (hoofdpersoon)
 - b. Een scenario is onbelangrijk als je een film wilt maken.
4. Wat wordt er over de protagonist gezegd?
 - a. De protagonist heeft altijd een doel dat moeilijk is om te bereiken.
 - b. De protagonist wordt vaak door de antagonist tegengewerkt.

Oefening 22 Over films leren spreken 10 – Herhaling 2

Zoek de juiste vertaling op en doe vervolgens oefening 23.

Nederlands	Duits
de protagonist	
het scenario	
het doel	
de antagonist	
het verhaal	
de camera	
de mobiele telefoon	
de opname	
het totaalshot	
het medium shot	
de dialoog	
het close-up	
het personage	
het vogelperspectief	
het kikkerperspectief	
de beweging	
stil staan	
uit de hand gefilmd	

Oefening 23 Over films leren spreken 10 – Herhaling 3

Ooh, The Lion King, wat een heerlijke film is dat toch. Ik heb hem al honderdduizend keer gezien, maar hij blijft gewoon leuk. Maar ja, hoe kan dat nou? Dat komt voor een groot deel door _____ . Omdat het zo klassiek is. Zoals het verhaal van The Lion King loopt, zo verlopen ook alle verhalen uit de tijd van de oude Grieken. En dat is al 2300 jaar geleden. Ik ga je laten zien hoe bijna elk filmverhaal is opgebouwd.

Voordat je een film kunt maken moet je natuurlijk eerst het verhaal verzinnen en opschrijven. Dit is bijvoorbeeld het verhaal van The Lion King en zo'n uitgeschreven verhaal noem je een _____. In elk scenario staat er één figuur centraal.

De belangrijkste figuur in The Lion King is niet moeilijk te raden, dat is Simba. Simba is de hoofdpersoon oftewel de _____. De hoofdpersoon heeft altijd een _____. Of dat doel bereikt wordt, dat weten we natuurlijk nog niet, maar daar willen we wel voor blijven kijken. Bij The Lion King heeft Simba bijvoorbeeld een doel: gaat het hem lukken om koning te worden van het dierenrijk? Maar het bereiken van dat doel gaat nooit makkelijk. Vaak is er iemand die de hoofdpersoon tegenwerkt om dat doel te bereiken. En hier is dat Scar. Scar wil namelijk zelf koning worden. Zo'n slechterik die de hoofdpersoon tegenwerkt noem je de _____. Vaak lijkt die tegenstander te gaan winnen van de hoofdpersoon en daardoor blijft het tot aan het einde spannend of de hoofdpersoon zijn doel wel gaat bereiken.

Niet alleen films hebben een verhaal, ook games. Bijvoorbeeld Fortnite. Jij bent zelf de hoofdpersoon met één duidelijk doel, namelijk: als enige overblijven. Alle andere spelers zijn jouw tegenstanders, want zij willen ten koste van jou hetzelfde doel bereiken. Het is zo spannend omdat je niet zeker weet of je dat doel wel of niet gaat halen.

Ook veel YouTubevideo's hebben een verhaal. Bijvoorbeeld in Jachtseizoen. Daar is de hoofdpersoon de opgejaagde BN'er. Die heeft als doel om uit handen van de tegenstanders te blijven. Dat zijn de jongens van Jachtseizoen. De grote vraag is steeds of de hoofdpersoon het doel gaat halen. En dat maakt het verhaal zo spannend. De verhaalvorm waarin de hoofdpersoon een tegenkracht moet overwinnen om zijn doel te bereiken komt veel voor. Maar een verhaal kan ook op een andere manier verteld worden. Er zijn namelijk heel veel verschillende verhaalvormen. In het verhaal van deze video was ik de hoofdpersoon, had ik als doel jullie te vertellen hoe een verhaal in elkaar zit. Als jij niet te veel hebt tegengewerkt, weet je nu precies hoe het zit. Dus hopelijk heeft dit verhaal een prachtig mooi happy end.

Als je een film kijkt, ben je meestal niet bezig met hoe al die beelden gemaakt zijn. Maar let nu eens op hoe dichtbij de _____ bij die fietsende jongens is. Superknap gedaan. Waar de camera staat is dus superbelangrijk voor hoe je een film beleeft. Ik laat je zien wat bij filmmaken de rol is van die camera.

Een filmcamera maakt tientallen beelden per seconde. Als je die snel achter elkaar projecteert, zien je ogen dat als bewegend beeld. Maar eigenlijk kijk je dus naar een hele snelle reeks foto's. De eerste filmcamera's werden meer dan honderd jaar geleden gemaakt.

Vroeger zagen filmcamera's er heel anders uit. En: er zaten filmrollen in waar de filmopnames op kwamen te staan. Hier, kijk. Het opslaan van het filmmateriaal gebeurt nu allemaal digitaal en we gebruiken nu natuurlijk massaal onze _____. Voor professionele films wordt ook gebruik gemaakt van digitale camera's, maar die zijn wel iets groter dan je mobiele telefoon. Hé, René!

Je kunt verschillende soorten opnames maken. Als de camera ver weg staat en de personen en hun omgeving helemaal in beeld zijn, dan noem je dat een _____. Dit

camerastandpunt wordt vaak gebruikt aan het begin van een scène. Dit totaalshot laat zien hoe jij en ik in deze ruimte staan. En je ziet waar we staan: op een oude scheepswerf. Nu we weten waar de scène zich afspeelt, kan de camera dichterbij ons komen staan. Dit heet een _____. Je ziet onze gezichten nu duidelijker en je kunt beter zien wat wij, de _____s (let op: meervoud), zeggen en voelen. Mensen die praten, dus _____n (let op: meervoud), zijn vaak gefilmd in een _____. En dan is er nog de _____. Dit camerastandpunt wordt vaak gebruikt als een scène echt spannend of emotioneel wordt. Want als de camera zo dichtbij staat, kun je als kijker heel goed meeleven met de personages. Je kunt nog veel meer duidelijk maken met het standpunt van de camera. In deze scène uit de Boskamp's komt Rik plotseling het schoolhoofd tegen. Rik wordt vanuit een hoog standpunt gefilmd, waardoor hij kleiner en banger lijkt. Dit noem je het _____. Het schoolhoofd wordt juist vanuit een laag standpunt gefilmd. Hij torent boven Rik uit en lijkt zo belangrijk en zelfs kwaadaardig. Dit heet het _____. Ook belangrijk: de _____ van de camera. Hier is gefilmd met de camera in de hand. Het beeld is dan heel schokkerig zodat de scène energieker en chaotisch wordt. Even later _____ de camera _____ en is er juist heel veel rust. Je komt als kijker even op adem en kunt heel goed met de personages meevoelen. Dus: totaalshot, medium shot, _____, kikkerperspectief, vogelperspectief, uit de hand gefilmd of met stilstaande camera. Al die camerastandpunten worden gebruikt om een verhaal zo goed mogelijk over te brengen zodat jij er als kijker optimaal van kan genieten.

Oefening 24 Over films leren spreken 11 – Montage

Shots in film kunnen snel of langzaam wisselen, wat je ook tempo en ritme noemt. Dat wordt in de montage bepaald. Bespreek in duo's:

- a. Hoe vond je de montage in de scène? (Vergelijk ze bijvoorbeeld met muziekclips, actiefilms, komedies of oorlogsfilms.)
- b. Wie spreekt er tot je? Hoe is dat filmisch vastgelegd?
- c. Wat voor een sfeer wordt er door de montage gecreëerd?
- d. Jullie hebben geleerd dat een scène vaak met een totaalshot begint zodat je weet waar je bent. Wat wordt hier in de totaalshot getoond? Welke redenen zou dat kunnen hebben?
- e. Kijk nog eens naar de stills van de film in oefening 14. Wat voelen de personages? Welke rol speelt montage in je beleving? Schrijf op:
 - Eva
 - Vanessa (blond meisje)
 - meisje zonder naam (donker haar)
 - Lou

Oefening 25 Over films leren spreken 12 – Dialoog

De ouders van Lou hebben ruzie. Bespreek in groepjes van vier:

- 1) Waarover gaat de ruzie?
- 2) Wat zegt de kleding van Elsie en Walter:
 - a. Hoe laat is het?
 - b. Waar waren ze voor de ruzie?
- 3) In de dialoog voutsvoyeren Elsie en Walter elkaar. Waarom doen ze dat?
- 4) Elsie en Walter gebruiken een ander woord voor ‚jij‘ – wat voor een woord is dat? Is dat woord typisch Vlaams?
- 5) Kun je door de camera-instellingen opmaken wie op wie boos is?
- 6) Op een gegeven moment kijkt Lou om de hoek. Elsie en Walter valt dat niet op. Hoe is dat filmisch in beeld gebracht? (Denk aan verschil tot het moment waarin Lou de vis laat binnen vliegen.)
- 7) Denk aan de scènes die jullie al kennen uit de film: hoe wordt daarin gewerkt met scherpte? Welk belang heeft dat als je denkt aan de inhoud voor de film? Waarom is het soms belangrijk met onscherpte te werken?

Oefening 26 Over films leren spreken 13 – Shots versus scènes 1

Herbekijk met de hele klas het fragment van oefening 25 zonder geluid. ‚Laat de leerlingen in hun handen klappen wanneer de camera van standpunt verandert en er dus een nieuw shot begint.’

(bron: *Film Wijze Waaier* van professionals.jeugdfilm.be - *Shots versus scènes*)

Oefening 27 Over films leren spreken 14 – Shots versus scènes 2

Herbekijk met de hele klas het fragment van oefening 25 zonder geluid. ‚Laat de leerlingen in hun handen klappen wanneer de camera van standpunt verandert en er dus een nieuw shot begint.

Herhaal de opdracht met een langer filmfragment en laat vervolgens de leerlingen in hun handen klappen wanneer er een nieuwe scène begint.’

(bron: *Film Wijze Waaier* van professionals.jeugdfilm.be - *Shots versus scènes*)

Oefening 28 Over films leren spreken 15 – mimiek 1

Bekijk nog een keer de scène van oefening 25. Concentreer je nu op Lou op de achtergrond.

Beantwoord samen deze vragen:

- Wat voelt Lou als ze naar haar ouders luistert?
- Heeft ze al geslapen en werd ze door de ruzie wakker?
- Hoe is haar mimiek: zorgelijk, verslapen, boos ...
- Ontwerp een storyboard waarin de vader van Lou naar haar toegaat:
 - De camera (het perspectief van de vader) komt steeds dichterbij Lou. In een vogelperspectief verandert het beeld van een totaalshot naar een close-up.
 - Hoe verandert het beeld? Lopen jullie met de camera? Of zien we korte shots, die steeds dichterbij komen?
 - Hoe kun je door de gelaatsuitdrukking en de camera benadrukken wat Lou voelt?
- Wanneer het storyboard af is, nemen jullie deze scène op.

BELGIEN.NET

Oefening 29 Over films leren spreken 16 – mimiek 2

Bekijk de scène van je klasgenoten. Bedenk samen het tegenovergestelde verhaal, de tegenovergestelde shots en maak hiervoor een storyboard. Neem deze scène ook op.

Oefening 30 Over films leren spreken 17 – mimiek 3

Alle scènes worden in de klas getoond. Iedere leerling moet raden welke scène de originele is
Beantwoord dan deze vragen:

- Hoe weet je dat?
- Welk effect hebben de films op de leerlingen?
- Welk effect heeft montage op de beleving?

Oefening 31 Zelf een film maken 1

Schrijf een brief vanuit het perspectief van Lou waarin zij zich tijdens haar eindexamenjaar dit moment herinnert. Wat voelt ze als ze eraan terugdenkt? Wat is er sindsdien veranderd?